Hyrwyddo dewis a gwerth
i bob cwsmer nwy a thrydan

Gwneud y farchnad drydan yn fwy cystadleuol i ddefnyddwyr

Taflen ffeithiau 112 22.02.12 www.ofgem.gov.uk

Mae Ofgem wedi cyhoeddi cynigion i agor y farchnad drydan gyfanwerth. Y canlyniad fydd mwy o gystadleuaeth yn y farchnad ynni a bargen well i ddefnyddwyr. Rydym yn bryderus fod cystadleuaeth yn cael ei llesteirio ac na all cyflenwyr na chynhyrchwyr annibynnol brynu neu werthu'r pŵer sydd ei angen arnynt. Felly rydym yn cynnig mesurau newydd i fynd i'r afael â'r broblem hon.

Sut mae'r farchnad drydan yn gweithio

Er mwyn gallu gwerthu trydan i ddefnyddwyr, rhaid i gyflenwr allu prynu'r cynhyrchion cyfanwerth sydd eu hangen arno. Mae cynhyrchwyr yn gwerthu trydan drwy ei fasnachu yn y farchnad drydan gyfanwerth.

Mae angen i gyflenwyr annibynnol allu prynu'r cynhyrchion pŵer cyfanwerth hyn. Fel arfer bydd angen amrywiaeth o gynhyrchion arnynt - y rheini sy'n eu galluogi i ddiwallu anghenion byrdymor eu cwsmeriaid (e.e. pŵer ychwanegol os bydd y tywydd yn newid) a'r rheini sy'n eu galluogi i ddarparu rhywfaint o ddiogelwch hirdymor os bydd prisiau yn codi. Gelwir yr arfer o brynu cynhyrchion tymor hwy er mwyn diogelu yn erbyn newidiadau mewn prisiau yn 'rhagfantoli'.

Mae'r chwe chyflenwr ynni mawr - y Chwe Mawr - wedi'u hintegreiddio'n fertigol. Mae hyn yn golygu eu bod yn cynhyrchu trydan ac yn ei werthu i ddefnyddwyr. Er eu bod yn gallu prynu a gwerthu cynhyrchion yn y farchnad gyfanwerth, ac yn gwneud hynny, gallant hefyd fasnachu â'u cangen gynhyrchu eu hunain. Mae'r ffordd y mae'r Chwe Mawr yn gwerthu'r pŵer maent yn ei gynhyrchu a'r mathau o gynhyrchion maent yn eu prynu a'u gwerthu yn effeithio ar allu cyflenwyr annibynnol i brynu a gwerthu'r cynhyrchion byrdymor a hirdymor sydd eu hangen arnynt. Mae Ofgem yn bryderus nad yw'r farchnad drydan gyfanwerth yn gweithio mor effeithiol ag y gallai ar hyn o bryd. Yn benodol, rydym o'r farn y gallai'r Chwe Mawr helpu i gyflwyno amrediad mwy o gynhyrchion i'r farchnad.

Beth yw hylifedd ac am beth rydym yn chwilio?

Mae hylifedd yn arwydd o berfformiad y farchnad. Mae'n cyfeirio at y gallu i brynu neu werthu cynnyrch, trydan yn yr achos hwn, heb achosi newid sylweddol yn ei bris a heb fynd i gostau trafodion sylweddol.

Nodwedd allweddol marchnad hylifol yw bod ganddi nifer fawr o brynwyr a gwerthwyr sy'n fodlon masnachu bob amser. Un ffordd o fesur hylifedd yw edrych ar y gyfradd corddi (h.y. sawl gwaith y caiff trydan a gynhyrchir yn y farchnad ei fasnachu ar ôl hynny).

Mae gwaith monitro Ofgem wedi canfod bod hylifedd marchnad drydan Prydain yn isel o gymharu â marchnadoedd nwyddau eraill a rhai gwledydd Ewropeaidd - yn wahanol i'n marchnad nwy sy'n cymharu'n ffafriol. Fodd bynnag, credwn y dylai marchnad hylifol wneud mwy na masnachu ar raddfa fawr yn gyffredinol, dylai ddarparu'r cynhyrchion a'r arwyddion sydd eu hangen ar gyfranogwyr yn y farchnad hefyd. Rydym wedi pennu'r amcanion canlynol ar gyfer y farchnad:

	Amcanion marchnad pŵer gyfanwerth Prydain Fawr	Enghreifftiau o nodweddion y farchnad
1	**Argaeledd cynhyrchion sy'n cefnogi rhagfantoli**	• Amrediad o gynhyrchion pŵer ar gael yn y farchnad - gan gynnwys y rheini sy'n galluogi cwmnïau annibynnol i ddiwallu eu hanghenion hirdymor • Lefel uchel o fasnachu mewn cynhyrchion allweddol • Telerau masnachu rhesymol a thryloyw
2	**Prisiau cyfeiriol cadarn* wedi'u cynhyrchu ar hyd y gromlin - cyfres amser o brisiau ar gyfer cynhyrchion byrdymor a thymor hwy** *Mae hyn yn golygu pris am gynnyrch a bennwyd am fod digon o waith masnachu wedi digwydd i ystyried ei fod yn adlewyrchu gwerth cywir y cynnyrch ar y farchnad	• Lefel uchel o fasnachu mewn cynhyrchion allweddol - gan gynnwys y rheini sy'n galluogi cwmnïau annibynnol i ddiwallu eu hanghenion hirdymor • Bwlch cul rhwng prisiau prynu a gwerthu cynhyrchion allweddol - gan gynnwys cynhyrchion dyddiadau hwy
3	**Marchnad fyrdymor effeithiol**	• Lefel uchel o fasnachu mewn cynhyrchion byrdymor - gan gynnwys y rheini sy'n cyflenwi pŵer y diwrnod canlynol • Telerau masnachu rhesymol a thryloyw • Cwmnïau annibynnol yn gallu cael y cynhyrchion sydd eu hangen arnynt i fodloni newidiadau yn y galw a'r cyflenwad

Pam fod hylifedd yn bwysig i ddefnyddwyr?

Bydd gwella hylifedd o fudd i ddefnyddwyr mewn tair ffordd:

1. Bydd yn fwy deniadol i gwmnïau sy'n ystyried ymuno â'r farchnad.
2. Bydd mwy o dryloywder o ran prisiau a chyfle gwell i gael mwy o gystadleuaeth ym mhob rhan o'r farchnad.
3. Bydd yn sicrhau chwarae teg i gwmnïau annibynnol er mwyn iddynt allu gwneud penderfyniadau prynu gwell ar gyfer y tymor hir.

Beth y mae Ofgem yn ei gynnig a sut y bydd yn helpu

Mae Ofgem yn cynnig ei gwneud yn ofynnol i'r Chwe Mawr werthu 25 y cant o'r pŵer a gynhyrchir ganddynt mewn amrywiaeth o gynhyrchion dyddiadau hwy gwahanol. Mae hyn yn cynrychioli bron i hanner y pŵer a ddefnyddir gan gartrefi ac felly bydd yn gwella argaeledd y cynhyrchion allweddol i gyflenwyr annibynnol yn sylweddol. Hefyd, am ei bod yn ofynnol i'r Chwe Mawr werthu'r cynhyrchion, rydym yn disgwyl i'r arwerthiannau sbarduno ochr brynu'r farchnad - a thrwy hynny helpu cynhyrchwyr annibynnol. Yn olaf, dylai amrediad y trafodion prynu a gwerthu ym mhob cynnyrch bob mis olygu y gellir cael arwyddion prisiau cryf o'r arwerthiannau hefyd. Mae hyn o fudd i'r rheini sydd am fuddsoddi mewn cynhyrchu pŵer ym Mhrydain Fawr ac yn cefnogi cynlluniau'r Llywodraeth ar gyfer Diwygio'r Farchnad Drydan hefyd.

Y camau nesaf

Daw ymgynghoriad Ofgem ynghylch ymyrryd i wella hylifedd y farchnad bŵer i ben ar 8 Mai. Ar hyn o bryd disgwyliwn gyhoeddi'r cynigion a gaiff eu ffafrio gennym yn ystod haf 2012 cyn cynnal ymgynghoriad statudol yn ystod hydref 2012, a fydd yn arwain at newid y drwydded erbyn diwedd 2012.

Mae'r cynlluniau hyn yn rhan o ddiwygiadau manwerthu ehangach Ofgem sy'n cynnwys cynigion i symleiddio nifer y tariffau a'u strwythur, sicrhau bod cwsmeriaid yn cael gwybodaeth fwy clir a chyson a phennu safonau ymddygiad llymach ar gyfer cyflenwyr.

Sut y gallai'r arwerthiant gorfodol weithio?

Pwy fyddai'n gorfod gwerthu?	Byddai'n rhaid i'r Chwe Mawr werthu cynhyrchion allweddol bob mis. Mewn blwyddyn bydd hyn yn cyfateb i 25 y cant o'u hallbwn cynhyrchu.
Pwy allai brynu neu werthu?	Byddai pob cyfranogwr arall yn y farchnad yn gallu prynu neu werthu cynhyrchion drwy'r arwerthiannau. Ni fyddai'r Chwe Mawr yn gallu prynu popeth roeddent wedi'i werthu yn ôl.
Pa gynhyrchion fyddai'n cael eu gwerthu?	Credwn ei bod yn bwysig gwerthu amrediad o gynhyrchion hirdymor, ond byddwn yn trafod hyn ymhellach â rhanddeiliaid.
A fyddai modd ei addasu?	Byddai. Byddai'r trefniadau'n caniatáu i'r arwerthiant newid dros amser i ddiwallu anghenion cyfranogwyr yn y farchnad. Er enghraifft, gallai cynhyrchion newid.
Sut y byddai'n cael ei reoleiddio?	Byddai Ofgem yn goruchwylio. Ond byddem yn sicrhau bod cyfranogwyr yn y farchnad yn cael eu cynnwys mewn unrhyw newidiadau a wneir.
Ble fyddai'r cynhyrchion yn cael eu gwerthu?	Byddai'r cynhyrchion yn cael eu gwerthu ar lwyfan marchnad tryloyw, neu ar sawl llwyfan o bosibl.

Ar gyfer ymholiadau gan y cyhoedd, cysylltwch â'r:

Tîm Materion Defnyddwyr 020 7901 7295 ebost: consumeraffairs@ofgem.gov.uk

Ar gyfer ymholiadau gan y cyfryngau, cysylltwch â:

Lydia Fitzpatrick, Uwch Swyddog Cyfathrebu 020 7901 7419 ebost: lydia.fitzpatrick@ofgem.gov.uk

Chris Lock, Uwch Swyddog y Wasg 020 7901 7225 ebost: chris.lock@ofgem.gov.uk